

Rike damer

FORMUE: Styrelederen i Sjømat Norge og administrerende direktør i Brødrene Sperre, Inger-Marie Sperre, har hele 68,8 millioner kroner i formue. På andre plass rager fiskeridirektøren med 25,5 millioner kroner. Se oversikten på vårt nettsted www.fbf.no.

Ny Nifes-sjef?

NY: Ole Arve Misund er ny søker som toppsjef på Nifes i Bergen. Misund var opprinnelig ikke søker til jobben. Misund søkte også toppsjef-jobb på HI, men fikk ikke jobben. Nå tyder mye på at han blir ny Nifes-sjef. Avgjørelsen kan komme i dag.

Høststorm tvang flåten i land

UVÆR: Stormen som traff Norskekysten onsdag tvang båter som har vært på fiske i Nordsjøen og Norskehavet den siste tiden til land. Fbf.no snakket med den kombinerte ringnot-tråleren «Vea» klokken 11 onsdag formiddag, da var de på vei fra Norskehavet hvor de meldte inn 500 tonn NVG-sild fra rute-nummer 3014 tidlig onsdag morgen. – Det er dårlig vær, men det går greit, vi kommer oss til land, sa skipper Torbjørn Vea til vår nettavis. Høststormen løyer imidlertid fra i dag.

Hvile gir mer effektiv tørking

KLIPPFISK

Dobbel kapasitet til halvert energiforbruk, er resultatet som tilbys klippfiskproduzentene etter et forskningsprosjekt. Stikkordet er mer hvile i prosessen.

Einar Lindbæk
Ålesund

Det er Sintef, støttet av midler fra Fiskeri- og havbruksnærings forskningsfond (FHF), som gjennom et fireårig prosjekt om å effektivisere klippfiskproduksjonen, er kommet med oppløftende resultat for produsentene. Å hvile klippfiskten på en mellomstasjon under tørkingen, viser seg å være gull verd for både kapasitet og energiforbruk.

Lorena Gallart
Jornet

FORSØK: På besøk hos Olav E. Fiskerstrand AS og Jørgen Heggen AS. Forsker Erlend Indergård, SINTEF (t.h.), Per Owe Ovesen (t.v.) og Per Ståle Fiskerstrand (midten). FOTO: LORENA GALLART JORNET/FHF

– Redusert energiforbruk og økt effektivisering er to av flere viktige faktorer for en bærekraftig produksjon i konvensjonell sektor, og derfor satser FHF på å gjennomføre FoU aktiviteter for økt inntjeningssevne i næringen, sier Lorena Gallart Jornet, fagsjef for industri/konvensjonell i FHF.

– Det handler om ny kunnskap innen optimalisere driften og vi har nå fått bekreftet noen antatte sannheter, sier prosjektleder Erlend Indergård, forsker fra Sintef Fiskeri og havbruk.

Mange løsninger

Den energikrevende og langsomme tørkeprosessen for klippfisk, har vært utviklet i moderne tid og bedriftene bruker ulike løsninger. Det vanligste er å bruke tørketunnel i en sammenhengende prosess.

Forskningsprosjektet viser at tørkingen går så langsomt, at det i perioder går like raskt med tørkingen at fisken mellomlagres utenfor tunnelen. Det anbefales derfor at fisken står i vogn i tre perioder; til avvenning for tunneltørking, ved mellomlagring og ved slutt-tørking.

Samarbeidsprosjekt

– Dette gjelder ikke bare for stor fisk. All fisk over to kilo bør hviles, sier Indergård.

Redusert energiforbruk og økt effektivisering er to av flere viktige faktorer for en bærekraftig produksjon

Lorena Gallart Jornet, fagsjef for industri/konvensjonell i FHF

– Dette er noe alle produsentene kan gjøre uavhengig av hvilken tørketeknologi de benytter. Og er det ønskelig med enda mer effektive hvileperioder, så utnytt overskuddsvarmen fra tørkene som produsentene har mer enn nok av, sier Indergård. Prosjektet er gjennomført som et samarbeidsprosjekt mellom SINTEF, klippfiskbedrifter, to leverandører av tørkeutstyr og FHF som finansieringspartner.

– Målet med prosjektet har vært å få gjort forsøkene så riktige som mulig i stor skala produksjon. Det har derfor vært viktig å ha med de som er ansvarlige for den daglige

produksjonen i bedriftene og en engasjert leverandørindustri, sier Jornet. Det er over 35 produsenter av klippfisk i Norge. Lønnsomheten er blant annet avhengig av å drive med rasjonell, effektiv og kostnadsbesparende produksjon. Syv millioner kroner fra FHF-fondet er puttet inn i prosjektet som forskningsmidler i perioden 2011-2014.

– Det viktigste beløpet er likevel de 360.000 kroner vi har satt av i år og neste år for å formidle til knapt 30 bedrifter resultatene fra prosjektet og hvordan den enkelte bedrift kan gjøre seg nytte av det i forhold til sin egen produksjon, sier Jornet.

Besøker alle

– Vi besøker alle bedrifter som ønsker det og opplever responsen som god. Klippfiskproduksjon er bygd på tradisjon og teknologien er skapt gjennom kreativitet og klokskap i bedriftene. Vi forsøker å ta dette litt videre, sier Jornet.

Hun sier dette er et prosjekt som tar hensyn til bedriftstørrelse, driftsform og ulike tek-

FAKTA: KLIPPFISKTØRNING

- █ Klippfisktørking i dag: Prosjektet har kartlagt 23 ulike tørkeanlegg fordelt på fire ulike teknologier: ulike typer langblåse-tunneler, ulike typer kammer-tørketunneler.
- █ Mål: Å anbefale en rasjonell tørking ved produksjon av klippfisk.
- █ Resultat: Tørke- og driftsmetoder viser at man kan redusere energiforbruket med 30-40 prosent og øke kapasiteten tilsvarende ved enkle tiltak.
- █ Avrenning før tørking sparer

ett døgn i tørken, øker kapasiteten og sparer energi.

- █ Mellomlagring i to-tre døgn og knekking av slakkfisen reduserer slutt-tørketiden med totalt over to døgn til.
- █ Partnere: SINTEF Energi (Erlend Indergård, prosjektleder), Nergård AS, Jangard Export AS, Br. Aarseth, Alfisen & Gundersen, VIT/Caverion.
- █ Regi og finansiering: Fiskeri- og havbruksnærings forskningsfond.

kommer det både på og hvor mye som produseres, hvor jevn produksjonen er og flere andre relevante forhold. Det er selvfølgelig bedriftene selv som må gjøre det endelige valget av produksjonsmetode og utstyr, sier Indergård.

einar.lindbak@fbf.no
Mobil: 932 56323

KONDEMNERE: Lundberg-rederiet vil unngå å kondheimne et fartøy for å strukturere kvoter fra «Odd Lundberg» til sin nyinnkjøpte pelagisk tråler.

Ber om å slippe kondheimnering

STRUKTURERING

FAKTA: LUNDBERG

Seilskapet Odd Lundberg AS eier fiskebåten «Odd Lundberg» hadde i for en omsætning på 26,7 millioner kroner, og et resultat før skatt på 8 millioner kroner. De er i ferd med å kjøpe seg en ny pelagisk tråler, etter det FiskeribladetFiskaren kjenner til er «Havstål», og vil selge «Odd Lundberg», angivelig til Russland.

Ringnotreder Geir Lundberg ber om å slippe kondheimnering ved overføring av strukturkvote. – Unødvendig ordning som bør fjernes, mener han.

Nils Torsvik
Bergen

Lundberg vil overføre kvoter han har på «Odd Lundberg» til en pelagisk tråler han har kjøpt. For å få lov til det, etter dagens regelverk, må han kondheimne båten han overfører kvotene fra. Lundberg vil heller selge «Odd Lundberg» og har skrevet til fiskeriminister Elisabeth Aspaker og bedt om hjelp.

Kondemnere

E-posten han sendte i august, som har et personlig og venn-

Geir Lundberg

skapelig preg, viser til at Lundberg nylig har kjøpt en pelagisk tråler og vil overføre kvoter til denne fra sin ringnotbåt «Odd Lundberg», som han ønsker å selge. Noe han ikke kan gjøre uten å føre kvotene over på en båt han kan kondheimne. – Dessverre har vi fortsatt krav om strukturkvoter. Vi lei-

«Odd Lundberg» til Russland

FBFI 12. oktober 2015

«Sannsynligvis må vi lete etter fartøy som allerede er ute av fiskeri. Så må dette fartøyet settes i godkjent stand og klasses opp igjen, og rigges for fiskeri. Når alt dette er utført, kan fartøyet kondheimnes

Geir Lundberg, ringnotreder

– Bør bort
Lundberg vil ikke opplyse til FiskeribladetFiskaren hvilken ny båt de har kjøpt, og hevder at hans brev var ment som en generell henvendelse om å frafalle krav om kondheimnering av båter i ringnotflåten.

– Hele ordningen bør bort, mener han og viser til båter som har forlitt i prosesser med å hente utenlandske båter til Norge, for å sette dem i stand, for så å bli kondheimert.

Ikke overkapasitet

Lundberg mener det ikke lenger er et behov for å kondheimne båter i ringnotflåten. – Overkapasiteten i vår

ter langs kysten for å finne et egnet fartøy. Det finnes nesten ikke fartøy å oppdrive, skriver Lundberg i sin e-post til Aspaker.

Dyrt

Lundberg viser til at å finne og sette i stand en båt for kondheimnering, kan bli svært dyrt. – Sannsynligvis må vi lete etter fartøy som allerede er ute av fiskeri og som da er ute av klasse. Så må dette fartøyet settes i godkjent stand og klasses opp igjen, og rigges for fiskeri. Når alt dette er utført, kan fartøyet kondheimnes, viser han til og hevder at denne prosessen vil

Aspaker lover Lundberg snarlig svar

Fiskeriminister Elisabeth Aspaker lover Lundberg et snarlig svar på sin bønn om å slippe å kondheimne et fartøy når han struk-

Elisabeth Aspaker

turerer sin ringnotbåt. Men hun vil ikke si noe om hun vil frafalle kravet om kondheimnering.

Vilkår
– Reglene om kondheimnering av et fartøy er ett av vilkårene for tildeling av strukturkvote, og er likt for kyst- og havfiskeflåten. Vi har foreløpig sett

på kvotetaken i strukturkvoteordningene, men ikke disse vilkårene, og jeg vil derfor ikke kommentere denne regelen nå, sier hun.

På spørsmål om hvorfor ikke dette kravet ble tatt bort da hun endret deltakerloven, viser hun til at dette ikke ble

vurdert siden det hører til reglene for tildeling av strukturkvote, og ikke til de reglene som ble endret i deltakerloven i sommer.

Ingen relasjon

På spørsmål om Aspakers relasjon til Lundberg, som har skrevet en personlig henvendelse til Aspaker, sier hun

gruppe er ikke lenger noe stort problem, mener han og håper kravet om kondheimnering kan frafalles for gruppen til overkapasitet eventuelt blir et problem igjen.

– Håper på forståelse og ser frem til konstruktiv løsning, skriver Lundberg i sin e-post som avsluttes med at strukturprosessen må være avsluttet innen oktober måned, og at han ser frem til at Aspaker kan besøke ham i Gratangen.

Lundberg vil ikke opplyse til FiskeribladetFiskaren hvilken ny båt de har kjøpt, og hevder at hans brev var ment som en generell henvendelse om å frafalle krav om kondheimnering av båter i ringnotflåten.

– Hele ordningen bør bort, mener han og viser til båter som har forlitt i prosesser med å hente utenlandske båter til Norge, for å sette dem i stand, for så å bli kondheimert.

nils.torsvik@fbf.no
Mobil: 932 56 325

at hun har møtt Lundberg i jobbsammenheng, men har ingen relasjon til ham. – Jeg får mange hyggelige mailer fra folk jeg har møtt. Gratangen er nabokommunen til der jeg kommer fra. – Jeg har ingen personlig relasjon ut over det til ham, sier hun.